

Stanowisko nr 5/2024
Komitetu Rewitalizacji Miasta Kalisza
z dnia 21 maja 2024 roku

Komitet Rewitalizacji Miasta Kalisza, stanowiąc forum współpracy i dialogu interesariuszy z władzami miasta oraz wykonując swoją funkcję opiniotwórczo-doradczą Prezydenta Miasta Kalisza zwraca się z prośbą o podjęcie wszelkich możliwych działań mających na celu rozpoznanie i ratowanie wytworów sztuki użytkowej i rzemiosła artystycznego z lat 1945 – 1989 w przestrzeni miasta. Podstawa prawna ustawa O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23.07.2003r. (w szczególności art.4, art.2, art.5, art.6, p.1c; art.38;). Ochrona i opieka nad zabytkami jest też zadaniem własnym gminy. Stanowisko w szczególności związane jest z dziełami sztuki użytkowej autorstwa trzech kaliskich modernistów - Zygmunta Miszczyka (1910 – 1988) oraz dwóch artystów i plastyków: Władysława Kościelniaka (1916-2015) oraz Andrzeja Niekrasza (1934-2013). Komitet rekomenduje skatalogowanie istniejących w przestrzeni miasta tego typu obiektów, objęcie wszelkimi możliwymi formami ochrony, popularyzację ich wartości. Jednocześnie Komitet rekomenduje odtworzenie zniszczonych dzieł. Jeśli nie jest możliwe odtworzenie w dawnym miejscu rekonstrukcje tych prac (np. mozaika Ikar) w nowych miejscach np. na terenie rewitalizowanego centrum.

Z niepokojem zauważamy brak zainteresowania w naszym mieście dziedzictwem kulturowym tego okresu, w tym brak jego ochrony. Przedmiotem rekomendacji są zwłaszcza dzieła stworzone przez pierwszego wspomnianego artystę. Zygmunt Miszczyk był autorem wielu drobnych dekoracji w przestrzeni miasta na budynkach, w lokalach użytkowych, wnętrzach sklepów był również autorem logotypów (m.in. „Winiary”). Niestety większość jego prac uległa zniszczeniu 19 marca 2023 r. doszło do zniszczenia przez nieznaną sprawców mozaiki „Ikar” na budynku dawnego WSK przy ulicy Częstochowskiej 140. Jeszcze wcześniej zniszczeniu (prawdopodobnie zasłonięciu) uległa tzw. „Niebieska Mozaika” (dawne Kino Oaza na wale Staromiejskim) oraz logo NOT na budynku przy ulicy Zacisze 2. Niepewny jest los muru z dekoracją (technika mieszana płaskorzeźba, sgraffito) przy alei Wojska Polskiego 119 – 121.

Autor: Filip Pasek

Przewodniczący Komitetu Rewitalizacji
Radosław Gąsior